

Nofima-forsker Kine Marie Karlisen. Formålet med rapporten er å se på alternative måter å forvalte sjøarealene som havbruksnæringen og andre er interessert i. Foto: Nofima / Lars Åke Andersen

Kan marine industri-parker gi mer areal til havbruk?

I rapporten «Endringer i arealplanleggingen av sjøområder? Mulig betydning for havbruksnæringen og andre er interessert i, legges det fram alternative måter å forvalte sjøarealene som havbruksnæringen og andre er interessert i. Rapporten er en del av forskningsprosjektet Havbruksforvaltning 2030 og skrevet av forskere i Nofima i samarbeid med NTNU Samfunnsforskning.

I en spørreundersøkelse i 2015 svarte 60% av oppdretterne at arealknapphet er den største utfordringen for utviklingen av næringen. Forskningsrapporten har som hovedhensikt å se på hvordan arealplanlegging kan endres, og hvordan det kan påvirke havbrukets tilgang på arealer. Samtidig ser rapporten på hvilke utslag det kan få for andre næringer og interesser, og om planleggingen kan bli mer tids- og kostnadseffektiv.

I rapporten pekes det på tre endringer som sannsynligvis kan øke tilgangen på areal til havbruk.

- Større planområder
- Auksjon av «areal-blokker»
- Innføring av «marine industri-parker»

Større planområder

I et stort planområde vil det vanligvis kunne plasseres inn flere typer aktiviteter enn når et planområde er lite. Det henger sammen både med formelle avstandskrav og hvilke aktiviteter som passer dårlig å ha på samme sted eller nært hverandre. Hvis flere små planområder ses som et større planområde kan derfor aktiviteter som i hvert av de små planområdene ikke kom høyt nok opp på prioriteringslista, også gis plass. Større planområder kan derfor potensielt gi mer areal til havbruk.

Auksjon av blokker

Et annet alternativ er at blokker med areal legges ut for leie på auksjon, hvor det på forhånd er vurdert at noen typer industriell bruk kan være mulig, inkludert havbruk. Med dagens lønnsomhet vil havbruksnæringen stille sterkt i auksjonene. En mer detaljert konsekvensvurdering ville måtte gjøres senere, når type og omfang av havbruk eller annen virksomhet som ønskes startet blir klart. Om en ordning med auksjon av blokker vil gi mer areal til havbruk avhenger selvsagt av hvor mange blokker som legges ut.

Marine industri-parker

Å få til flere typer industriell marin aktivitet innenfor et begrenset sjøområde kan være vanskelig i dag, særlig om det krever permanent infrastruktur. Det skyldes blant annet formelle avstandskrav og at ulike typer aktivitet må behandles etter ulike regelverk og av ulike myndigheter. Med arealer avsatt til marine industri-parker kan en eller flere bedrifter planlegge for at forskjellige næringsaktiviteter kan finne sted i samme område. Da kan de vurdere og planlegge aktivitetene slik at påvirkningen mellom dem blir akseptabel. Det kan for eksempel være fornybar energi-produksjon og havbruk, eller ulike typer havbruk. Hvis infrastruktur og drift kan samordnes blir det også lavere kostnader.

Myndigheter må selvsagt vurdere og godkjenne planene, men hvis det kan gjøres helhetlig etter at det er planlagt for integrert næringsaktivitet, og ikke enkeltvis av forskjellige instanser underveis, vil det trolig være lettere å få til. Hvis industrielle aktiviteter kan fortettes så beslaglegger de mindre areal i kystsonen. Da kan det enten bli plass til mer næringsvirksomhet eller andre aktiviteter, eller en kombinasjon.

Kunnskapsgrunnlag og avveingsmetoder

Rapporten vurderer mange ulike grep for fremtidig arealplanlegging i sjø. Hva kan det bety hvis andre enn kommunene får ansvaret for arealplanleggingen i kystsonen, og bør størrelsen på planområdene endres, er to spørsmål forskerne har stilt seg.

Om kunnskapsgrunnlaget og metoder for å prioritere mellom ulike interesser bør bli mer standardisert på tvers av kystsonenplanprosesser, er ett annet. Mer like metoder kan effektivisere både selve arealplanprosessene og gi mer effektiv arealfordeling, ved at avveier blir mer forutsigbare og at det blir mer likebehandling på tvers av områder. Dersom det blir mer systematisk innsamling av relevant kunnskap for arealplanlegging og den gjøres lett tilgjengelig for almenheten, vil det øke sjansen for at det offentlige ordskipet er faktabasert og at ikke misoppfatninger legges til grunn for politiske beslutninger.

Nettsider hos FHF. <https://www.fhf.no/prosjekter/prosjektbasen/901391/>

Nettsider hos Nofima. <https://nofima.no/prosjekt/havbruksforvaltning-2030/>

Lik Nordnorsk Debatt på Facebook
Liker Kåre Skallenud og 58 k andre liker dette.

Meld deg på vårt nyhetsbrev og få e-post med utvalgte, viktige og spesielt lesevverdige innlegg fra Nordnorsk debatt.

Her er du velkommen til å debattere saken videre. Men tenk gjennom hvordan du vil framstå og hvilke uttrykk du bruker. En liten huskeregel: Ikke skriv noe som du ikke kunne ha ropt ut på torget med mange tilhørere. Du må bruke fullt navn - falske profiler blir utestengt. Hold deg til saken, vis respekt og stor raushet overfor andre. Trakassering, trusler og hatske meldinger slettes.

Med vennlig hilsen Guttorm Pedersen, debattredigerer

0 kommentarer Sorter etter Eldste

Legg til en kommentar ...

FORRIGE NYHET: Å fatte avgjørelser med uoverstigelige konsekvenser på et mangelfullt grunnlag

NESTE NYHET: Ruineres av staten

Mineraler for fremtiden

Hvorfor vil ikke Nordkapp-politikerne prioritere løsninger som gir mer penger i en slunken kommunekasse?

Vindkrafta er like relevant for klimaet som hostesaft er for influensa

Foreldre for bompenger!

Fortjener mennesker uten embetsksamen å bli latterliggjort?

Vi mangler et forum i nord for kritisk historiedebatt

Prop. 116 L

Nordkapp må tilhøre folket

Tromsø kommune og psykologtjenester

Delta i debatten!

Kontakt oss

Annonser

Ansvarlige

Bedrift/nett

Privat

Sjefredaktør: Helge Nitterberg

Politisk redaktør: Skjalg Fjellheim

Adm.dir: Marit Skog

Debattredigerer: Guttorm Pedersen

PFU